



## Research Article/Araştırma Makalesi

### Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma

#### *A Study of Misconceptions in Accounting Education: A Comparison on University Students*

Ela HİÇYORULMAZ<sup>1</sup>, Habib AKDOĞAN<sup>2</sup>

#### Öz

Muhasebe eğitimindeki yanılgılar eğitim kalitesini etkilemektedir. Var olan bir yanılgı muhasebeye olan tutumun negatif olmasına ve muhasebe derslerindeki başarının düşmesine neden olabilir. Bu nedenle öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen bu konu, muhasebe dersleri alan lisans öğrencilerinin muhasebe eğitimindeki yanılgı düzeylerini karşılaştırmak amacıyla araştırılmıştır. Araştırma Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencileri ile Ufuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Devlet üniversitesi ile özel üniversitede öğrenim gören öğrenciler arasındaki muhasebe eğitimi yanılgıları karşılaştırılmıştır. Araştırmada anket uygulaması 10-30 Ocak 2023 tarihleri aralığında gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya toplam 119 öğrenci katılmış 9 anket geçersiz sayılmış ve 110 anket üzerinden analizler gerçekleştirilmiştir. Anketin geçerliliği ve güvenilirliği Cronbach Alpha, Barlett ve Kaiser Meyer Olkin testleri ile analiz edilmiştir. Elde edilen verilere faktör analizi uygulandıktan sonra yanılgı seviyeleri ortalama puanlar alınarak tespit edilmiştir. Son aşamada ise demografik değişkenler ile ifadeler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı Independent Samples T-Testi ve ANOVA analizleri ile araştırılmıştır. Analiz sonucunda her iki üniversite öğrencilerinin muhasebe eğitimi yanılgılarında bir fark olmadığı ve demografik özellikler ile yanılgı arasında da anlamlı bir ilişki bulunmadığı tespit edilmiştir. Analiz sonucunda Hitit Üniversitesi ile Ufuk Üniversitesi öğrencilerinin muhasebe eğitim yanılgı seviyelerinin genel olarak aynı olduğu ve demografik özellikler ile muhasebe eğitim yanılgısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

**Jel Kodları:** M41, M40, I21

**Anahtar Kelimeler:** Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Yanılgısı, Muhasebe Eğitim Yanılgısı

<sup>1</sup> Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, elahicyorulmaz@hitit.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7442-4138

<sup>2</sup> Prof. Dr., Ufuk Üniversitesi, habib.akdogan@ufuk.edu.tr, ORCID:0000-0002-3639-5310



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

---

#### Abstract

Misconceptions in accounting education affect the quality of education. An existing misconception may cause a negative attitude towards accounting and decrease success in accounting courses. For this reason, this subject, which affects the success levels of students, was investigated in order to compare the misconception levels of undergraduate students taking accounting courses in accounting education. The research was carried out on students of Hitit University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Management and students of Ufuk University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration. The misconceptions of accounting education between students studying at a state university and a private university were compared. The survey application in the research was carried out between 10-30 January 2023. 119 students participated in the research, 9 questionnaires were deemed invalid and analyses were carried out on 110 questionnaires. The validity and reliability of the questionnaire were analyzed with the Cronbach Alpha, Barlett and Kaiser Meyer Olkin tests. After applying the factor analysis to the obtained data, the error levels were determined by taking the average scores. In the last stage, whether there is a significant relationship between demographic variables and expressions was investigated by the Independent Samples T-Test and the ANOVA analysis. As a result of the analysis, it was determined that there was no difference in the misconceptions of accounting education of both university students and there was no significant relationship between demographic characteristics and misconception. As a result of the analysis, it was determined that the accounting education misconception levels of Hitit University and Ufuk University students were generally the same and there was no significant difference between demographic characteristics and accounting education misconception.

**Jel Codes:** M41, M40, I21

**Keywords:** Accounting Education, Accounting Misconception, Educational Misconception of Accounting



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

## 1. Giriş

Öğrenim ve öğretim bir araya geldiğinde eğitim oluşur. Bu temel iki öğeden birisi eksik olduğunda eğitim gerçekleşemez. İyi bir eğitim almış öğrencinin iş hayatında da başarılı olması beklenir. Programlanmış hedeflere ulaşabilmek için tutarlı davranışlar sergilenmesi eğitim açısından başarıyı getirmektedir. Öğrencilerin akademik başarı düzeylerinin yüksek olması aileler ve çevresindeki kişiler için oldukça önem taşımaktadır. Akademik başarı birçok etkene bağlıdır. Örneğin; öğrenme hızı, benlik saygısı, kişilik, öz-yeterlik, motivasyon, derse yönelik tutum, ders çalışma alışkanlığı, eğitime katılım, ailenin tutumu, sosyoekonomik durum, öğretmenlerin yeterliliği ve tutumu, okul kültürü vb. (Sarier, 2016: 609-610).

Muhasebe mesleği yüzyıllardır var olduğu için muhasebe eğitimi de her dönem önemli olmuştur. Yöneticilik ve işletmecilik eğitimi veren birçok fakülte ve yüksekokulun müfredatlarında muhasebe derslerinin sayısı ve kredileri oldukça fazladır. Bunun nedeni mal ya da hizmet üreten tüm işletmelerin muhasebe departmanına ihtiyaç duymasından kaynaklanmaktadır. Düzakın & Yılmaz'ın (2009) yapmış olduğu çalışmaya göre; Türkiye'deki en büyük 1000 firmada çalışan işletme mezunları daha çok muhasebe, insan kaynakları, pazarlama ve dış ticaret alanlarında çalışmaktadır. İnsanlık var olduğu sürece muhasebenin de var olacağı söylenebilir.

M.Ö. 3400-3000 yıllarından beri muhasebe mesleğinin yapıldığı tahmin edilmektedir (Harari, 2012: 130). Bu kadar uzun süredir var olan bir mesleğin ve meslek derslerinin öğrenciler tarafından sevilmesi beklenebilir. Ancak muhasebe dersleri genellikle öğrenciler tarafından oldukça zor olarak nitelendirilmektedir (Martinis & Tidd, 2011: 432). Muhasebe derslerine karşı bir önyargının oluşması bu duruma neden olabilir.

Bu çalışmada da muhasebe eğitimindeki yanılgılar araştırılmıştır. Araştırma Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık yönetimi öğrencileri ile Ufuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü öğrencilerine anket uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Yedi alt boyutu olan "Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Analizi (MEYA)" ölçeği kullanılmıştır. Ankete katılan öğrencilerden 110 tanesinin anketi geçerli sayılmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Geçerlilik ve güvenilirlik düzeyleri Cronbach Alpha, Barlett ve Kaiser Meyer Olkin testleri ile analiz edildikten sonra faktör analizi, Independent Samples T-Testi ve ANOVA analizleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular tablolar halinde sunularak yorumlanmıştır.

## 2. Muhasebe Eğitimi ve Muhasebe Eğitimi Yanılgısı

Mesleki öğretimde, bireyi mesleğin gerektirdiği bilgi ve beceriyi kazandırmakla birlikte o meslekle ilgili zihinsel, duygusal, sosyal ve ekonomik yönlerden de geliştirmek gerekmektedir. Muhasebe öğretiminde de bilim ve teorik esaslar temel alınır. Uygulamalı bir bilim olan muhasebenin öğrenilmesinde teorik bilgilerin uygulama ile de ilişkilendirilmesi öğrencilerin becerilerinin kazandırılmasında önemli bir etkidir. Hem teorik hem de uygulamalı olarak bilgi üretimi, ekonomik ve teknolojik değişimlere bağlı olarak değişimlerden etkilenmektedir. Günümüzde bilgi üretmekten çok bilgiyi yönetmek ve analiz etmek ön plana çıkmaktadır.



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

Teknolojik olanakların artması nedeniyle bilgi kolay ve ekonomik bir şekilde depolanmakta ayrıca gerektiğinde ilgili kişilere sunulabilmektedir. Ancak bilginin analiz edilmesi ve yönetilmesi, öğrencilerin kazandığı becerilere bağlıdır. Muhasebe eğitim programları değişime uygun bir şekilde yapılandırılmalıdır. Bu nedenle muhasebe öğretiminde farklı teknikler kullanılmaya başlanmıştır (Akdoğan, 2017: 45-47).

Muhasebe öğretimi konusunda hem Türkiye’de hem de diğer çeşitli ülkelerde çalışmalar yapılmaktadır. Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) bünyesinde kurulan eğitim komitesi, uygulamacılar ile muhasebe eğitimcileri arasında bulunan farklılıkları ortadan kaldırmak, eksiklikleri gidermek ve kaliteyi artırabilmek için muhasebe öğretiminden beklenenler doğrultusunda çalışmalar yapmaktadır (Zaif & Ayanoglu, 2007: 118).

Yapılan tüm çalışmalar karşısında öğrencilerin beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığı araştırmacılar için merak konusu olmuştur. Genel bir görüş ile muhasebe denildiğinde öğrenciler dersi zor bir ders olarak nitelirmektedir. Bunun sebebinin önyargılı olarak derse katılmaları olduğu söylenebilir. Oysa Kızıl vd.nin (2015: 157) yaptığı çalışmada öğrencilerin önyargılı olarak derse katılmamaları başarı düzeylerini artırmaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin önyargı gibi gerçekte olmaması gereken ancak bazı sebeplerle oluşan düşünce, görüş, tutum veya algı yanılgıları kısaca yanılgıları olabilir. Yanılgılar derste işlenen bir konu ya da kavramla ilişkili olabileceği gibi muhasebe dersine yönelik ya da insana yönelik de olabilir. Yapılan bu çalışmada muhasebe dersine yönelik yanılgı seviyeleri araştırılmıştır. Muhasebe eğitiminde ortaya çıkabilecek yanılgılar şu şekilde sıralanabilir (Yılmaz: 2022:47-52):

- “Genel Muhasebe” adına ilişkin yanılgı
- Muhasebe derslerinin diğer derslerle olan ilişkisine yönelik yanılgı
- Muhasebe eğitiminin kimin için olduğu yanılgısı
- Muhasebe dersleri matematikle doğrudan ilişkilidir yanılgısı
- Muhasebe dersleri ezber ağırlıklıdır yanılgısı
- Muhasebenin teorik ve pratik yönü farklıdır yanılgısı
- Muhasebe vergi içindir yanılgısı
- Muhasebe kayıt sürecidir yanılgısı

### 3. Literatür Taraması

Literatürde kavram yanılgıları üzerine birçok çalışmaya rastlanırken muhasebe kavram yanılgıları ve muhasebe eğitim yanılgısı konusunda sınırlı sayıda çalışmaya ulaşılmıştır.

Yılmaz (2022), muhasebe eğitimde yanılgıları analiz etmek amacıyla bir ölçek geliştirmiştir. Çalışmasında muhasebe eğitimi ve muhasebe eğitiminde ortaya çıkan yanılgılar üzerinde durulmuştur.

Kaya (2007), muhasebe dersini ilk kez alan öğrencilerin dönem başındaki ve dönem sonundaki algılarını karşılaştırmıştır. Öğrencilerin genelde dönem başında olumlu düşüncelere sahipken, dönem sonunda olumsuz düşünceye geçtiği tespit edilmiştir.



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

Aygün & Gerekan (2012), muhasebe dersini ilk kez alan öğrencilerin derse yönelik algılarını iki üniversite öğrencileri arasında karşılaştırma yaparak araştırmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin çoğunun muhasebe dersini almadan önce derse karşı ilgisiz olduklarını belirtmişlerdir. Dersi aldıktan sonra ise dersi algılamalarında olumlu bir fark olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca muhasebe mesleğini yapmak isteyenler ile istemeyenler arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Utku Demirel & Erol (2015), lisans öğrencilerinin muhasebeye giriş dersine yönelik algılarını araştırmışlardır. Dönem başında ve dönem sonunda aynı anket öğrencilere uygulanmış ve algı farklılıkları tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin dönem başındaki bakış açılarının dönem sonundaki bakış açılarına göre genellikle daha negatif olduğu belirlenmiştir.

Darin (2017), daha önce muhasebe dersi almış öğrenciler ile almamış öğrenciler üzerinde anket uygulayarak muhasebe algılarını araştırmıştır. Araştırma sonucunda, muhasebeyi olumlu olarak algılayan öğrencilerin muhasebe ile olumlu nitelikleri ilişkilendirdiği, olumsuz olarak algılayan öğrencilerin ise olumsuz niteliklerle ilişkilendirdiği tespit edilmiştir.

Akpınar & Yıldız (2018), çalışmalarında muhasebe dersi alan öğrencilerin muhasebe algılarını ölçmek amacıyla çeşitli metaforlardan yararlanmışlardır. Öğrenciler, “Eğer muhasebe bir renk (hayvan, besin türü, mevsim, oyun, çiçek ve eşya) olsaydı, “...” olurdu. Çünkü “...” cümlesini tamamlamışlardır. Araştırma sonucuna göre öğrencilerin tercih ettiği metaforların genellikle olumsuz bir anlam içerdiği tespit edilmiştir. Öğrenciler muhasebeyi olgu olarak negatif yönlü algılamaktadırlar.

Ay & Altın (2019), muhasebe eğitimindeki kavram yanılgıları konusunda bir çalışma yapmıştır. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme bölümü öğrencilerine üzerine bir anket uygulamışlardır. Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin; işletme kârı ve zararı, ticari mal ve mamul, çek cirosu ve çek keşidesi, maliyet ve gider, muhasebede kişilik kavramı, banka kredileri ve kredili mal alımı, borç ve alacak kavramlarında yanılgısı sonucuna ulaşmışlardır.

Erol & Utku (2015), finansal muhasebe (genel muhasebe) dersinde ortaya çıkan kavram yanılgıları konusuna değinmişlerdir. Anket Akdeniz Üniversitesi öğrencilerine uygulanmıştır. Çalışma sonucuna göre öğrenciler hesap hareketleri ve muhasebe işleyiş mantığı gibi konularda kavram yanılgısına düştüklerini tespit etmişlerdir.

Yıldız & Ülkü (2017), genel muhasebe dersi alan lisans öğrencilerinin kavram yanılgıları konusunu araştırmışlardır. Araştırmalarında kavram haritaları tekniğini kullanmışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin amortisman, kredili işlem ve avans hesaplarının işleyiş konularında kavram yanılgısı yaşadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca kavram haritası kullanımının konular ve alt konular arasında bağlantı kurmada, kavramları bir düzen ve bütünlük içinde görmede yardımcı olduğunu ifade etmişlerdir.



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

#### 4. Muhasebe Eğitimindeki Yanılgıların Üniversiteler Açısından Karşılaştırılması

##### 4.1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu çalışmanın amacı muhasebe dersleri alan lisans öğrencilerinin muhasebe eğitimindeki yanılgı düzeylerini karşılaştırmaktır. Öğrencilerin muhasebe eğitimi yanılgısının karşılaştırılması için bilimsel araştırma yöntemlerinden anket yöntemi kullanılmıştır. Anket uygulaması için gerekli olan etik kurul izni Hitit Üniversitesi'nden alınmıştır. Anket Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ve Ufuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü öğrencilerine 10-30 Ocak 2023 tarihleri arasında uygulanmıştır. Anket soruları iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrenciler ile ilgili demografik özellikler, ikinci bölümde ise muhasebe bilgi sistemi algısını ölçmeye yönelik fonksiyonel bilgiler yer almaktadır. Anket sorularının hazırlanmasında Yılmaz'ın (2022) geliştirmiş olduğu 'MEYA, Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Analizi' ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte 7 alt boyut bulunmaktadır. Bunlar; muhasebe eğitimi kimin için yanılgısı (MEK), genel muhasebe adına yanılgı (GMA), muhasebe vergi içindir yanılgısı (MVI), muhasebe dersleri ezber ağırlıklıdır yanılgısı (EAG), muhasebe teorik ve pratik olarak farklıdır yanılgısı (TPF), muhasebe dersleri matematikle doğrudan ilişkilidir yanılgısı (MDI) ve muhasebe kayıt sürecidir yanılgısıdır (MKS). Anketin cevaplandırılması için 5'li Likert Ölçeğinden yararlanılmıştır. (1) Kesinlikle Katılıyorum, (2) Katılıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılmıyorum, (5) Kesinlikle Katılmıyorum anlamına gelmektedir. Elde edilen verilerin analiz edilmesi aşamasında SPSS programından yararlanılmış, Frequencies, Cronbach Alpha, Barlett ve Kaiser Meyer Olkin, Faktör Analizi, Independent Samples T-Testi ve ANOVA analizleri uygulanmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

##### 4.2. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırları

Öğrencilerin muhasebe eğitimi yanılgısını ölçmeye yönelik olarak gerçekleştirilen anket Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerine ve Ufuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü lisans öğrencisi alamadığı için üniversite genelinde en fazla muhasebe dersi alan Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencileri tercih edilmiştir. Sağlık yönetimi bölümü müfredatında genel muhasebe, maliyet muhasebesi, yönetim muhasebesi, finansal tablolar analizi dersleri (4 ders) yer almaktadır. İşletme bölümü müfredatında ise genel muhasebe, maliyet muhasebesi, yönetim muhasebesi, denetim, uluslararası muhasebe standartları, finansal tablolar analizi dersleri (6 ders) bulunmaktadır. İki bölüm müfredatında yer alan muhasebe derslerinin sayı bakımından farklılık göstermesi çalışmanın kısıtları arasında sayılabilir. Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümünde toplam 360 öğrenci bulunmaktadır. Ufuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümünde ise toplamda 60 öğrenci bulunmaktadır. Bu nedenle mevcut evren 120 öğrencidir. Her iki üniversite öğrencileri karşılaştırması yapılacağı için sayıların eşit olması gerekmektedir. Buna göre mevcut evrenden alınması gereken örneklem sayısı 92 kişidir. Tolerans gösterilebilecek örnekleme hacmine göre 120 kişilik bir evrenden %95 güven düzeyinde 91,6193 kişilik örneklem alınması yeterli görülmektedir (Bayram, 2012: 17). Araştırma örneklemini minimum 92 kişi olarak belirlenmiştir.



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

Araştırmada Hitit Üniversitesi'nden 67 öğrenciye ulaşılmış, 7 anket geçersiz sayılmıştır. Ufuk Üniversitesi'nden ise 52 öğrenciye ulaşılmış, 2 anket geçersiz sayılmıştır. Toplamda 110 anket değerlendirmeye alınmıştır.

#### 4.3. Araştırmanın Güvenilirliği

Verilerin analizinde faktör analizi, güvenilirlik analizi, Kaiser-Meyer-Olkin ve Barlett's testi uygulanmıştır. Faktör analizi sonucunda anlamlılık düzeyinin altında kalarak yapıyı bozan 4 soru (İfade 4, 6, 7 ve 10) ölçekten çıkarılmış ve kalan yirmi beş soru ile analizlere devam edilmiştir. Bu analiz sonucunda, muhasebe eğitim yanılgısı yedi alt boyuta ayrılmıştır. Araştırmada elde edilen yedi boyuttan yola çıkılarak analizlere devam edilmektedir.

Anket formunun güvenilirliğini ölçmek amacıyla Cronbach Alpha testi uygulanmıştır. Güvenilirlik analizi sonuçları 7 ayrı alt boyut ve genel toplam olmak üzere 8 ayrı düzeyde değerlendirilmiştir. Güvenilirlik düzeyi en yüksek olan boyut MVI (0,868), en düşük olan boyut ise TPF (0,630)'dir. Genel güvenilirlik düzeyi 0,767'dir. Kalaycı (2008) sosyal bilimlerde Alpha değerinin 0,40-0,60 arasında çıkmasının düşük, 0,60-0,80 arasında oldukça güvenilir ve 0,80'in üzerinde çok yüksek derecede güvenilir olacağını ifade etmiştir. Bu nedenle TPF alt boyutu düşük, GMA, EAG, MDI ve MKS alt boyutları oldukça güvenilir ve MEK ile MVI alt boyutları çok yüksek derecede güvenilir olarak hesaplanmıştır.

Kaiser-Meyer-Olkin testi sonucunda 0,689 sonucuna ulaşılmıştır. Bu oran araştırmamızın örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu göstermektedir. Barlett's testi ile ulaşılan  $p=0,000$  değerleri ise araştırmamıza katılan öğrencilerin ciddiyetle soruları yanıtladığını göstermektedir.

Açıklanan varyans sütununa bakıldığında; araştırmamızda kullanmış olduğumuz ölçeğin muhasebe eğitimi yanılgısını %71,684 açıkladığı görülmektedir.

Analiz sonuçları aşağıda yer alan Tablo 1'de yer almaktadır.

**Tablo 1: Faktör-Güvenilirlik Analizi Sonuçları**

Yanılgı Boyutları	MEK	GMA	MVI	EAG	TPF	MDI	MKS	Güvenilirlik Analizi Sonuçları	Açıklanan Varyans %
MEK 1	0,559							0,814	22,880
MEK 2	0,666								
MEK 3	0,765								
MEK 4	0,543								
MEK 5	0,702								
GMA 1		0,533						0,757	13,415
GMA 2		0,631							
GMA 3		0,609							
GMA 4		0,608							
GMA 5		0,665							
MVI 1			0,581					0,868	8,234
MVI 2			0,685						
MVI 3			0,660						
EAG 1				0,566				0,713	7,781
EAG 2				0,724					
EAG 3				0,652					
TPF 1					0,615			0,630	7,486
TPF 2					0,712				
TPF 3					0,514				
MDI 1						0,497		0,736	6,199
MDI 2						0,605			
MKS 1							0,523	0,711	5,689
MKS 2							0,548		
<b>Toplam</b>								<b>0,767</b>	<b>71,684</b>
N=110 KMO= 0,689 Bartlett's Sph. X2=1103,854 p=0.000									

#### 4.4. Araştırma Sonuçları ve Değerlendirilmesi

Yapılan analiz sonuçları tablolar halinde sunulmuştur. Tablo 2'de ankete katılan öğrencilerin demografik özellikleri yer almaktadır.



**Tablo 2: Üniversite Öğrencilerine Ait Demografik Özellikler**

Demografik Değişkenler	Hitit Üniversitesi		Ufuk Üniversitesi		
	Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)	
Cinsiyet	Kadın	45	75	22	44
	Erkek	15	15	28	46
Yaş	19 ve altı	1	1,7	13	26,0
	20	19	31,7	14	28,0
	21	19	31,7	8	16,0
	22	16	26,7	2	4,0
	23 ve üzeri	5	8,3	13	26,0
Sınıf	1	15	25,0	15	30,0
	2	19	32,0	12	24,0
	3	16	27,0	13	26,0
	4	10	16,0	10	20,0
Not Ortalaması	2,00 ve Altı	7	11,7	0	0
	2,01-2,25	6	10,0	4	8,0
	2,26-2,50	6	10,0	10	20,0
	2,51-2,75	20	33,3	17	34,0
	2,76-3,00	8	13,3	7	14,0
	3,01-3,25	7	11,7	7	14,0
	3,26-3,50	5	8,3	3	6,0
	3,51-3,75	1	1,7	2	4,0
	3,76- 4,00	0	0	0	0

Tablo 2 incelendiğinde Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde ankete katılan öğrencilerin %75,1'i kadın, %15'i ise erkektir. Ufuk Üniversitesi öğrencilerinin ise %44'ü kadın, %46'sı erkektir.

Hitit Üniversitesinde ankete katılan öğrencilerin %31,7'si 20, yine %31,7'si 21 yaşındadır. 22 yaşındaki öğrenci sayısı %26,7'dir. 19 yaş ve altında %1,7, 23 yaş ve üzerinde ise %8,3 öğrenci bulunmaktadır. Ufuk Üniversitesinde ankete katılan öğrencilerin %26'sı 19 yaş ve altında, %28'i 20 yaşında, %16'sı 21 yaşında, %4'ü 22 yaşında ve %26'sı 23 yaş ve üzerindedir. Sınıf dağılımlarına bakıldığında dengeli bir dağılımın olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin not ortalamalarında ise, her iki üniversitede de en yüksek yüzdenin 2,51-2,75 not aralığında olduğu tespit edilmiştir. Yine her iki üniversitede 3,76-4,00 not aralığında öğrenci ankete katılmamıştır.

MEYA ölçeğinde puanlama 5'li likert ölçeğinde verilen puanlar dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Her ifadeye 1 yanıtını veren öğrencinin alabileceği en fazla puan 28, 5 yanıtını veren bir öğrencinin ise 140 puan olacaktır. Puanların ifade ettiği yanılıgı seviyeleri; 56 puan ve altında ise yanılıgı yoktur, 57-69 puan aralığında ise yanılıgı potansiyeli vardır, 70-83 puan aralığında düşük seviyede yanılıgı vardır, 84-97 puan aralığında orta seviyede yanılıgı vardır, 98-111 puan aralığında yüksek seviyede yanılıgı vardır ve 112 puandan yüksekse çok yüksek seviyede yanılıgı vardır şeklindedir. Verilen yanıtların ortalamalarının aralığına göre algı seviyeleri ise  $1 \leq x \leq 2$  yanılıgı yoktur,  $2 < x < 2,5$  yanılıgı potansiyeli vardır,  $2,5 \leq x < 3$  düşük seviyede

yanılgı vardır,  $3 \leq x < 3,5$  orta seviyede yanılgı vardır,  $3,5 \leq x < 4$  yüksek seviyede yanılgı vardır,  $4 \leq x < 5$  çok yüksek seviyede yanılgı vardır şeklindedir (Yılmaz, 2022: 154-155).

Hitit Üniversitesi ile Ufuk Üniversitesi'nin muhasebe yanılgı sonuçları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

**Tablo 3: Muhasebe Eğitim Yanılgı Düzeyleri**

Algı Düzeyi	Hitit Üniversitesi	Ufuk Üniversitesi
Genel	91,91	87,62
<b>Ortalama Puanlara Göre Algı Düzeyi</b>		
Genel	3,21	3,13
MEK	2,33	2,67
GMA	4,44	4,10
MVI	2,88	2,62
EAG	2,54	2,45
TPF	3,05	3,01
MDI	3,29	3,04
MKS	3,94	4,04

Tablo 3'e göre Hitit Üniversitesi ile Ufuk Üniversitesinin muhasebe eğitimindeki yanılgı düzeyleri arasında herhangi bir fark bulunmamaktadır. Alt faktör puan ortalamaları karşılaştırıldığında MEK alt faktöründe Hitit Üniversitesinin yanılgı potansiyeli vardır (2,33) sonucu çıkarken Ufuk Üniversitesinde düşük seviyede yanılgı vardır (2,67) sonucu çıkmıştır. EAG alt faktöründe, Hitit Üniversitesinde düşük seviyede yanılgı (2,54) tespit edilirken, Ufuk Üniversitesinde yanılgı (2,45) potansiyeli bulunmaktadır sonucuna ulaşılmıştır. MKS alt faktöründe ise, Hitit Üniversitesinde yüksek seviyede yanılgı (3,94) bulunurken, Ufuk Üniversitesinde çok yüksek seviyede yanılgı (4,04) ortaya çıkmıştır. Ancak farklılık oluşan alt faktörlerde puan ortalamalarına bakıldığında birbirine çok yakın değerlerin olduğu görülmektedir. Diğer alt boyutlarda da farklılık bulunmamaktadır. Bu nedenle genel olarak değerlendirildiğinde iki üniversite arasında muhasebe eğitim yanılgısının aynı düzeyde olduğu söylenebilir. En fazla yanılgının GMA alt boyutunda, en az yanılgının ise MEK alt boyutunda olduğu tespit edilmiştir. Genel yanılgı düzeyinin ise her iki üniversitede orta düzeyde olduğu görülmektedir (Hitit Üniversitesi: 91,91 Puan, Ufuk Üniversitesi: 87,62 puan).

Algı seviyeleri belirlendikten sonra demografik değişkenlerle muhasebe eğitim yanılgısı arasında bir farklılığın olup olmadığı araştırılmıştır. Cinsiyet ile muhasebe eğitim yanılgısı arasında bir farklılığın olup olmadığı Independent-Samples t Testi ile analiz edilmiştir. Independent-Samples t Testi iki bağımsız grubun ortalamalarının birbirinden farklı olup olmadığını test etmek amacıyla kullanılan bir tekniktir. Yapılan analiz sonuçları Tablo 4'te yer almaktadır.

**Tablo 4: Cinsiyet Değişkenine Göre Muhasebe Eğitim Yanılgısının Değerlendirilmesi**

	Hitit Üniversitesi			Ufuk Üniversitesi		
	F	T	Sig.	F	T	Sig.
İfade 1	0,187	0,000	0,667	0,014	0,984	0,906
İfade 2	0,010	-0,709	0,923	0,001	0,994	0,973
İfade 3	3,489	0,981	0,067	0,041	0,228	0,839
İfade 5	3,547	-0,123	0,065	0,833	-1,102	0,366
İfade 8	3,005	-0,944	0,088	2,147	1,775	0,149
İfade 9	1,035	0,434	0,313	0,351	1,310	0,557
İfade 11	0,808	-0,260	0,372	0,075	-0,108	0,785
İfade 12	2,268	-1,072	0,137	0,438	-1,668	0,511
İfade 13	0,299	0,781	0,587	3,754	0,495	0,059
İfade 14	0,287	-0,624	0,594	0,070	1,074	0,793
İfade 15	1,974	0,798	0,165	4,811	-1,400	0,033
İfade 16	2,788	-0,940	0,100	0,180	1,057	0,673
İfade 17	0,118	-0,320	0,732	1,152	0,417	0,288
İfade 18	12,003	-1,972	0,001	2,339	-0,280	0,133
İfade 19	1,993	-0,246	0,163	0,108	0,675	0,744
İfade 20	10,885	-1,873	0,002	0,195	0,279	0,661
İfade 21	1,114	0,750	0,296	8,274	0,795	0,006
İfade 22	0,835	-0,552	0,365	2,264	-0,774	0,139
İfade 23	2,204	-1,154	0,143	1,103	0,748	0,299
İfade 24	0,860	-2,052	0,358	0,458	0,888	0,502
İfade 25	6,362	-0,497	0,014	4,004	-1,173	0,051
İfade 26	5,091	1,031	0,028	5,569	-1,321	0,022
İfade 27	0,194	1,215	0,661	10,944	0,517	0,002
İfade 28	0,573	0,139	0,452	1,543	-0,637	0,220
İfade 29	0,582	-1,730	0,449	2,214	2,055	0,143

Tablo 4'te yer alan bilgilere göre, sadece 26. ifadede (Üniversite eğitimim boyunca hiç muhasebe dersi almadım) her iki üniversite öğrencileri arasında istatistiksel olarak bir fark tespit edilmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde muhasebe eğitim yanılgısının cinsiyet ile bağlantısı olmadığı söylenebilir.

Tablo 5'te yaş değişkenine göre muhasebe eğitim yanılgısı yer almaktadır.

**Tablo 5: Yaş Değişkenine Göre Muhasebe Eğitim Yanılgısının Değerlendirilmesi**

	Hitit Üniversitesi				Ufuk Üniversitesi			
	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ifade 1	3,773	0,943	1,443	0,232	2,116	0,529	0,630	0,644
ifade 2	1,858	0,464	0,857	0,495	4,686	1,171	1,197	0,325
ifade 3	1,565	0,391	0,330	0,857	5,355	1,339	1,036	0,399
ifade 5	1,678	0,420	0,278	0,891	2,006	0,501	0,346	0,845
ifade 8	2,744	0,686	1,110	0,361	1,132	0,283	0,221	0,925
ifade 9	2,258	0,564	0,765	0,553	4,217	1,054	1,329	0,274
ifade 11	6,713	1,678	1,325	0,272	5,401	1,350	0,712	0,588
ifade 12	6,573	1,643	1,189	0,326	1,482	0,371	0,219	0,927
ifade 13	1,797	0,449	0,479	0,751	10,034	2,509	2,434	0,061
ifade 14	3,449	0,862	2,726	0,038	4,978	1,244	1,338	0,270
ifade 15	0,482	0,120	0,091	0,985	2,077	0,519	0,367	0,831
ifade 16	7,060	1,765	1,274	0,291	14,500	3,625	3,062	0,026
ifade 17	3,402	0,850	0,619	0,651	3,828	0,957	0,654	0,627
ifade 18	3,007	0,752	0,623	0,648	5,690	1,423	1,223	0,314
ifade 19	3,541	0,885	0,593	0,669	18,075	4,519	3,667	0,011
ifade 20	3,555	0,889	0,853	0,498	2,093	0,523	0,492	0,742
ifade 21	2,426	0,607	0,751	0,562	11,686	2,921	2,372	0,066
ifade 22	0,720	0,180	0,192	0,941	1,989	0,497	0,526	0,717
ifade 23	4,143	1,036	0,962	0,435	8,007	2,002	1,787	0,148
ifade 24	5,288	1,322	2,353	0,065	2,509	0,627	0,815	0,522
ifade 25	3,417	0,854	0,585	0,675	8,386	2,096	1,387	0,254
ifade 26	0,391	0,098	0,104	0,981	5,517	1,379	0,986	0,425
ifade 27	3,794	0,948	0,974	0,429	8,200	2,050	1,668	0,174
ifade 28	3,305	0,826	0,718	0,583	4,949	1,237	0,784	0,542
ifade 29	6,506	1,627	0,937	0,449	8,478	2,120	1,135	0,352

Yaş ile muhasebe eğitim yanılgısı arasındaki ilişki ANOVA testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarının göre Hitit Üniversitesi öğrencilerinin yaş grupları ile muhasebe eğitim yanılgısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ifade bulunmamaktadır. Ufuk Üniversitesi'nde ise 16 ve 19. ifadelerde (16. İfade: Muhasebeci olmayacak öğrenciye muhasebe eğitimi verilmemelidir, 19. İfade: Muhasebe derslerinden bir şeyler öğrenmek, sadece muhasebe alanında meslek sahibi olacak öğrenciler için gereklidir) ilişki tespit edilmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde yaş ile muhasebe eğitim yanılgısı arasında ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 6'da sınıf değişkenine göre muhasebe eğitim yanılgısı analiz sonuçları yer almaktadır.

**Tablo 6: Sınıf Değişkenine Göre Muhasebe Eğitim Yanılgısının Değerlendirilmesi**

	Hitit Üniversitesi				Ufuk Üniversitesi			
	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ifade 1	2,943	0,981	1,493	0,226	5,978	1,993	2,700	0,057
ifade 2	0,540	0,180	0,324	0,808	0,894	0,298	0,287	0,835
ifade 3	1,467	0,489	0,420	0,740	5,164	1,721	1,357	0,268
ifade 5	1,621	0,540	0,364	0,779	3,978	1,326	0,964	0,418
ifade 8	1,738	0,579	0,927	0,434	0,980	0,327	0,260	0,854
ifade 9	1,828	0,609	0,832	0,482	4,862	1,621	2,127	0,110
ifade 11	3,862	1,287	0,994	0,402	0,753	0,251	0,128	0,943
ifade 12	6,133	2,044	1,498	0,225	0,774	0,258	0,154	0,926
ifade 13	2,395	0,798	0,877	0,459	6,343	2,114	1,942	0,136
ifade 14	4,801	1,600	5,584	0,002	7,251	2,417	2,810	0,050
ifade 15	5,300	1,767	1,448	0,238	1,849	0,616	0,444	0,723
ifade 16	3,073	1,024	0,716	0,547	8,188	2,729	2,107	0,112
ifade 17	2,556	0,852	0,624	0,602	1,488	0,496	0,335	0,800
ifade 18	5,420	1,807	1,583	0,204	3,034	1,011	0,846	0,476
ifade 19	1,189	0,396	0,263	0,852	13,744	4,581	3,526	0,022
ifade 20	2,738	0,913	0,880	0,457	1,410	0,470	0,445	0,722
ifade 21	3,389	1,130	1,455	0,237	6,364	2,121	1,606	0,201
ifade 22	3,159	1,053	1,203	0,317	2,291	0,764	0,832	0,483
ifade 23	5,066	1,689	1,623	0,194	2,101	0,700	0,572	0,636
ifade 24	2,135	0,712	1,170	0,329	1,178	0,393	0,502	0,682
ifade 25	5,538	1,846	1,322	0,276	2,901	0,967	0,605	0,615
ifade 26	1,083	0,361	0,396	0,757	4,557	1,519	1,093	0,362
ifade 27	1,421	0,474	0,474	0,701	2,534	0,845	0,637	0,595
ifade 28	4,596	1,532	1,384	0,257	4,686	1,562	1,008	0,398
ifade 29	5,506	1,835	1,066	0,371	7,808	2,603	1,414	0,251

Öğrencilerin sınıfları ile muhasebe eğitim yanılgısı değerlendirilmesi sonuçlarına göre, sadece Ufuk Üniversitesi öğrencilerinde “muhasebe derslerinden bir şeyler öğrenmek, sadece muhasebe alanında meslek sahibi olacak öğrenciler için gereklidir” ifadesinde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Genel değerlendirmede sınıf ile muhasebe eğitim yanılgısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 7’de not ortalaması değişkenine göre analizler gerçekleştirilmiştir.

**Tablo 7: Not Ortalaması Değişkenine Göre Muhasebe Eğitim Yanılgısının Değerlendirilmesi**

	Hitit Üniversitesi				Ufuk Üniversitesi			
	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ifade 1	2,069	0,296	0,408	0,893	3,874	0,646	0,770	0,597
ifade 2	3,955	0,565	1,061	0,402	6,109	1,018	1,027	0,421
ifade 3	10,495	1,499	1,386	0,231	4,206	0,701	0,508	0,799
ifade 5	15,621	2,232	1,679	0,135	9,942	1,657	1,244	0,303
ifade 8	3,731	0,533	0,840	0,560	6,795	1,133	0,936	0,479
ifade 9	9,735	1,391	2,184	0,051	13,247	2,208	3,559	0,006
ifade 11	7,420	1,060	0,799	0,592	16,296	2,716	1,569	0,179
ifade 12	23,487	3,355	2,952	0,011	4,641	0,774	0,455	0,837
ifade 13	3,992	0,570	0,600	0,753	10,275	1,713	1,596	0,172
ifade 14	3,087	0,441	1,291	0,273	5,191	0,865	0,894	0,508
ifade 15	8,945	1,278	1,028	0,423	6,745	1,124	0,819	0,561
ifade 16	4,155	0,594	0,390	0,904	6,549	1,092	0,767	0,600
ifade 17	11,239	1,606	1,232	0,302	9,206	1,534	1,091	0,383
ifade 18	4,599	0,657	0,528	0,810	2,403	0,400	0,310	0,929
ifade 19	5,626	0,804	,523	0,813	3,825	0,638	0,393	0,879
ifade 20	10,255	1,465	1,506	0,186	2,606	0,434	0,394	0,879
ifade 21	5,052	0,722	0,898	0,515	9,731	1,622	1,215	0,317
ifade 22	9,263	1,323	1,603	0,155	2,913	0,485	0,502	0,803
ifade 23	13,582	1,940	2,028	0,069	3,795	0,633	0,498	0,806
ifade 24	8,920	1,274	2,431	0,031	3,614	0,602	0,773	0,595
ifade 25	11,189	1,598	1,146	0,350	4,688	0,781	0,468	0,828
ifade 26	8,442	1,206	1,434	0,212	10,034	1,672	1,230	0,310
ifade 27	6,940	0,991	1,023	0,426	6,982	1,164	0,885	0,514
ifade 28	7,280	1,040	0,912	0,505	6,317	1,053	0,650	0,690
ifade 29	9,327	1,332	0,748	0,633	6,765	1,128	0,566	0,755

Öğrencilerin başarı durumları ile muhasebe eğitim yanılgıları arasında genel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Hitit Üniversitesi'nde "muhasebe derslerinden başarılı olmak için iyi bir ezbere sahip olunmalıdır" ifadesi ile "genel muhasebe dersi muhasebeye giriş dersidir" ifadelerinde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Ufuk Üniversitesinde ise "muhasebe, "kayıt sürecidir" şeklinde özetlenebilir" ifadesinde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Yapılan tüm analizler genel olarak değerlendirildiğinde, muhasebe eğitim yanılgı seviyeleri her iki üniversitede de aynı düzeydedir. Ayrıca, cinsiyet, yaş, sınıf ve not ortalaması bakımından değerlendirildiğinde anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

## 5. Sonuç

Muhasebe eğitiminde yaşanan yanılgı nedeniyle muhasebe derslerinin zor olduğu düşünülmektedir. Oysa önyargısız bir şekilde derse katılan öğrencilerin başarı düzeylerinin arttığı yapılan bazı çalışmalarla desteklenmiştir. Uygulamalı bir bilim olan muhasebenin



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

değişen teknolojiye ayak uydurması, bilgiyi analiz edebilmesi ve yorumlaması, yeni yaklaşımlar tercih edilmesi daha kaliteli muhasebe eğitimi için kaçınılmazdır. Muhasebe eğitim kalitesinin artması için çeşitli eğitim komisyonları oluşturulmaktadır. Dünyanın farklı yerlerinde oluşan bu komisyonlar muhasebe eğitiminin geleceği için çaba sarf etmektedir.

Öğrencilerin derslerle ilgili ortaya çıkan olumsuz düşünceleri, dersin işleyişine etki etmektedir. Ortaya çıkan yanılgıların tespit edilmesi ve bu yanılgıların düzeltilmesi ile daha kaliteli bir eğitim programı oluşturulabilir. Bu nedenle çalışmada muhasebe eğitim yanılgıları araştırılmıştır. Araştırmada Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi bölümü öğrencileri ile Ufuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü öğrencilerinin muhasebe eğitim yanılgı seviyeleri ve demografik özellikler ile muhasebe eğitim yanılgısı arasında anlamlı bir ilişki araştırılmıştır.

Analiz sonuçlarına göre, Hitit Üniversitesi'nde ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu kadındır. Yaş dağılımları incelendiğinde 20 ve 21 yaşındaki katılımcıların en fazla yüzdeye sahip olduğu tespit edilmiştir. Sınıf dağılımlarına bakıldığında dengeli bir dağılımın olduğu görülmektedir. Öğrencilerin not ortalamalarında ise, her iki üniversitede de en yüksek yüzdenin 2,51-2,75 not aralığında olduğu tespit edilmiştir. Yine her iki üniversitede 3,76-4,00 not aralığında öğrenci ankete katılmamıştır.

Muhasebe eğitimindeki yanılgı düzeyleri incelendiğinde, MEK alt faktöründe Hitit Üniversitesinin yanılgı potansiyeli vardır (2,33) sonucu çıkarken Ufuk Üniversitesinde düşük seviyede yanılgı vardır (2,67) sonucu çıkmıştır. EAG alt faktöründe, Hitit Üniversitesinde düşük seviyede yanılgı (2,54) tespit edilirken, Ufuk Üniversitesinde yanılgı (2,45) potansiyeli bulunmaktadır sonucuna ulaşılmıştır. MKS alt faktöründe ise, Hitit Üniversitesinde yüksek seviyede yanılgı (3,94) bulunurken, Ufuk Üniversitesinde çok yüksek seviyede yanılgı (4,04) ortaya çıkmıştır. Ancak farklılık oluşan alt faktörlerde puan ortalamalarına bakıldığında birbirine çok yakın değerlerin olduğu görülmektedir. Diğer alt boyutlarda da farklılık bulunmamaktadır. Genel olarak bu sonuçlar değerlendirildiğinde iki üniversite arasında muhasebe eğitim yanılgısının aynı düzeyde olduğu söylenebilir.

Demografik özellikler ile muhasebe eğitim algısı arasındaki ilişki analiz edilirken, Independent Sample T testi ve ANOVA testleri uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre; cinsiyet, yaş, sınıf ve not ortalamaları ile muhasebe eğitim yanılgısı arasında anlamlı ilişki tespit edilememiştir.

Özel ya da devlet üniversitesi öğrencilerinin muhasebe eğitim yanılgı seviyelerinin aynı olması ve diğer analizlerde benzer sonuçların ortaya çıkması, öğrencileri seviyelerinin aynı olmasından ya da verilen öğretimin düzeyinin aynı olmasından kaynaklanıyor olabilir. Öğrencilerin beklentileri ile aldıkları eğitim düzeyi arasında muhasebe dersleri açısından bir farklılık oluşmamıştır yorumu getirilebilir.

Literatürde yer alan çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde öğrencilerin muhasebe kavramları ve muhasebe dersleri konusunda genel bir önyargıya sahip oldukları söylenebilir. Öğrencilerin muhasebe dersini almadan önce önyargı düzeylerinin daha yüksek olduğu, dersi aldıktan sonra önyargı düzeyinin daha azaldığı belirlenmiştir. Muhasebe kavramları konusunda kavram yanılgıları bulunmaktadır. Bu nedenle çalışmada elde edilen bulguların literatürde yer alan çalışmalar ile örtüştüğü söylenebilir.



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

Bu çalışmada sadece iki üniversite karşılaştırması yapılmıştır. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda farklı sayılarda üniversitelerin karşılaştırmaları yapılabilir. Ayrıca karşılaştırılan bölümler sağlık yönetimi ile işletme bölümleridir. Bölümlerde alınan muhasebe derslerinin eşit olmaması nedeniyle eşit muhasebe dersi alan öğrencilerin karşılaştırması da yapılabilir.

Yapılan çalışmada muhasebe eğitim yanılgısı üzerinde durulmuştur. Bu nedenle aynı ya da farklı örneklem büyüklükleri ile kavram yanılgısı konusu da araştırma konusu olabilir.

### Kaynakça

- Akdoğan, H. (2017). *Geçmişten Günümüze Muhasebe Mesleği ve Öğretiminde Yaşanan Gelişmeler*. Siyasal Yayınevi, Ankara, ISBN: 978-605-9221-64-1.
- Akpınar, S. & Yıldız, Ş. (2018). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Algılarına Yönelik Metaforlar. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ocak, 77, 91-114.
- Ay, M. & Altın, Ü. (2019). Muhasebe Eğitiminde Kavram Yanılgıları. *Journal of Human Sciences*, 16(4), 938-960. doi:10.14687/jhs.v16i4.5710.
- Aygün, D. & Gerekan, B. (2012). Muhasebe Dersini İlk Defa Alan Öğrencilerin Derse Yönelik Algılarının Tespiti: Karşılaştırmalı Bir Alan Araştırması. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 18, 48-63.
- Bayram N. (2012). *Veri Analizi*. Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Darin, B. (2017). *The Perceptions of Accounting: What Do You Think?*. Senior Capstone Final Project, Bryant University.
- Utku Demirel, B. & Erol, İ. (2015). Lisans Öğrencilerinin Muhasebeye Giriş Dersine Yönelik Algılamalarının Belirlenmesi. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*, 1(3), 91-104.
- Düzakın, E. & Yılmaz, Ö. (2009). İşletme Mezunlarının İş Hayatındaki Yeri ve İşletme Eğitimi: 1000 Büyük Sanayi Kuruluşunun İşletme Mezunlarından Beklentileri Üzerine Araştırma. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 149–164.
- Erol, İ. & Utku Demirel, B. (2015). Finansal Muhasebe Derslerinde Öğrencilerde Oluşan Kavram Yanılgılarının İncelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(4), 1078-1088.
- Harari, Y. N. (2012). *Hayvanlardan Tanrılara Sapiens İnsan Türünün Kısa Bir Tarihi*. Kolektif Kitap, İstanbul.
- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayıncılık.
- Kaya, U. (2007). İlk Defa Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Derse Yönelik Algılamaları Üzerine Bir Alan Araştırması: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 36, 125-133.





Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

- 
- Kızıl, C., Çelik, İ. E., Akman, V. & Danışman, D. (2015). Muhasebe Dersini İlk Kez Alan Öğrencilerin Başarısına Etki Eden Faktörlerin Tespiti: Yalova Üniversitesi'nde Bir Uygulama. *İşletme Bilimi Dergisi*, 3(2), 127-165.
- Martinis, K. & Tidd, R. (2011). Does Performing Additional Work Improve a Student's Accounting Principles Grade? First Analysis. *ASBBS Annual Conferance*: Las Vegas, 432-434.
- Sarıer, Y. (2016). Türkiye'de Öğrencilerin Akademik Başarısını Etkileyen Faktörler: Bir Meta-Analiz Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (3), 609-627.
- Yıldız, Ş. & Ülkü, S. (2017). Muhasebe Eğitiminde Kavram Yanılgıları ve Kavram Yanılgılarının Önlenmesinde Kavram Haritalarının Kullanımı. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 50, 115-140.
- Yılmaz, H. (2022). *Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Analizi: Ölçek Geliştirme Çalışması*. Doktora Tezi, T. C. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Muhasebe Finansman Bilim Dalı, Konya.
- Zaif, F. & Ayanoğlu, Y. (2007). Muhasebe Eğitiminde Kalitenin Arttırılmasında Ders Programlarının Önemi: Türkiye'de Bir İnceleme. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 115-136.

---

**Çıkar Beyanı:** Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

**Etik Beyanı:** Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazarlar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Fiscaeconomia Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarlarına aittir.

**Yazar Katkısı:** Yazarların katkısı aşağıdaki gibidir;

**Giriş:** 2. yazar

**Literatür:** 1. yazar

**Metodoloji:** 1. yazar

**Sonuç:** 2. yazar

1. yazarın katkı oranı: %50 2. yazarın katkı oranı: %50.

**Conflict of Interest:** The authors declare that they have no competing interests.

**Ethical Approval:** The authors declare that ethical rules are followed in all preparation processes of this study. In the case of a contrary situation, Fiscaeconomia has no responsibility, and all responsibility belongs to the study's authors.

**Author Contributions:** author contributions are below;

**Introduction:** 2. author

**Literature:** 1. author

**Methodology:** 1. author

**Conclusion:** 2. author

1st author's contribution rate: %50, 2nd author's contribution rate: %50.

---



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

---

## **A Study of Misconceptions in Accounting Education: A Comparison on University Students**

**Ela Hiçyorulmaz, Habib Akdoğan**

### **Extended Abstract**

When education is mentioned, education and training should be considered together. Education cannot take place when one of these two basic elements is missing. A well-educated student is expected to be successful in business life. Exhibiting consistent behaviors in order to reach the programmed goals brings success in terms of education. The high level of academic achievement of students is very important for families and the people around them. Academic success depends on many factors like learning speed, self-esteem, personality, self-efficacy, motivation, attitude towards the lesson, study habits, participation in education, family attitude, socio-economic status, teachers' competence and attitude, and school culture.

It is estimated that the accounting profession has been practiced since 3400-3000 B.C. years (Harari, 2012: 130). Then it can be expected that accounting courses will also be liked by students. However, accounting courses are generally described as quite difficult by students (Martinis & Tidd, 2011: 432). The formation of a prejudice against accounting courses may cause this situation. However, Kızıl et al. (2015: 157) in his study, it was concluded that the fact that students do not attend the lesson with prejudice increases their level of success.

The aim of this study is to compare the misconception levels of undergraduate students taking accounting courses in accounting education. The questionnaire method, one of the scientific research methods, was used to compare the accounting education misconceptions of the students. The questionnaire was applied to the students of Hitit University Faculty of Health Sciences, Department of Health Management and Ufuk University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration between 10-30 January 2023. The survey questions consist of two parts. In the first part, there are demographic characteristics of the students, and in the second part, there is functional information about measuring the perception of accounting information systems. The Analysis of Misconceptions in Accounting Education scale developed by Yılmaz (2022) was used in the preparation of the survey questions. There are 7 sub-dimensions in the scale. These are; The misconception for whom accounting education, the misconception in general accounting, the misconception that accounting is for tax purposes, the misconception that accounting classes are mainly memorized, the error that accounting is theoretically and practically different, the misconception that accounting lessons are directly related with mathematics, the misconception in the accounting recording process. A 5-point Likert Scale was used to answer the questionnaire. It means (1) Strongly Agree, (2) Agree, (3) Undecided, (4) Disagree, (5) Strongly Disagree.

Hitit University's, Faculty of Health Sciences and Department of Health Management has a total of 360 students. Ufuk University's, Faculty of Economics and Administrative Sciences, and Department of Business Administration has a total of 60 students. Therefore, the current universe is 120 students. Since the students at both universities will be compared, the numbers must be equal. Accordingly, the number of samples to be taken from the current



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

population is 92 people. According to the sampling volume that can be tolerated, it is considered sufficient to take a sample of 91,6193 people from a population of 120 people at a confidence level of 95% (Bayram, 2012: 17). The research sample was determined as a minimum of 92 people.

In the research, 67 students from Hitit University were reached and 7 questionnaires were deemed invalid. 52 students from Ufuk University were reached and 2 questionnaires were deemed invalid. A total of 110 questionnaires were evaluated.

During the analysis of the data obtained, the SPSS program was used, Frequencies, Cronbach Alpha, Barlett and Kaiser Meyer Olkin, Factor Analysis, Independent Samples T-Test and ANOVA analyses were applied. The significance level in the analyzes was accepted as 0.05.

As a result of the factor analysis, 4 questions (Expressions 4, 6, 7 and 10) that disrupted the structure by remaining below the level of significance were removed from the scale and the analyses continued with the remaining twenty-five questions. As a result of this analysis, accounting education misconception was divided into seven sub-dimensions. Analyzes are continued based on the seven dimensions obtained in the research.

In order to measure the reliability of the questionnaire, the Cronbach Alpha test was applied. Reliability analysis results were evaluated at 8 different levels as 7 different sub-dimensions and a general total. The dimension with the highest reliability level is MVI (.868), and the lowest dimension is TPF (.630). The overall confidence level is .767. As a result of the Kaiser-Meyer-Olkin test, the result was .689. This ratio shows that the sample size of our study is sufficient. The  $p=0.000$  values obtained with Barlett's test show that the students participating in our research answered the questions seriously.

75.1% of the students participating in the survey at the Faculty of Health Sciences of Hitit University are female and 15% are male. On the other hand, 44.0% of Ufuk University students are female and 46% are male.

31.7% of the students participating in the survey at Hitit University are 20 years old and 31.7% are 21 years old. The number of 22-year-old students is 26.7%. There are 1.7% of students aged 19 and under, 8.3% of students aged 23 and over. Of the students surveyed at Ufuk University, 26% are 19 years old and under, 28% are 20 years old, 16% are 21 years old, 4% are 22 years old, and 26% are 23 years old and over. By looking at the class distributions, it is seen that a balanced distribution is formed.

In the grade averages of the students, it was determined that the highest percentage was in the range of 2.51-2.75 grades in both universities. Again, in both universities, students in the 3.76-4.00 grade range did not participate in the survey.

Scoring in the research scale is calculated by considering the scores given on the 5-point Likert scale. The maximum score for a student who answers 1 to each statement will be 28.5, and a student who answers 5 will get 140 points. Error levels are expressed by the scores; If it is 56 points or less, there is no misconception. Between 57-69 points there is a potential for error. Between 70-83 points there is a low level of misconception, between 84-97 points there is a medium level of misconception. Finally, between 98-111 points there is a high level of



Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2023). Muhasebe Eğitiminde Yanılgıların Araştırılması: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Karşılaştırma. *Fiscaeconomia*, 7(3), 1887-1906.

Doi: 10.25295/fsecon.1274543

misconception and more than 112 points. If it is high, there is a very high level of error. Perception levels according to the range of the averages of the answers given are  $1 \leq x \leq 2$ , there is no misconception,  $2 < x < 2,5$  there is a potential for error,  $2.5 \leq x < 3$  there is a low level of error,  $3 \leq x < 3.5$  there is a moderate level of error,  $3,5 \leq x < 4$  high level of error,  $4 \leq x < 5$  very high level of error (Yılmaz, 2022: 154-155).

According to the misconception results of Hitit University and Ufuk University, there is no difference between the misconception levels of the two universities in accounting education. When the mean scores of the sub-factors with differences are examined, it is seen that the values are very close to each other. Therefore, when evaluated in general, it can be said that the accounting education misconception between the two universities is at the same level.

After determining the perception levels, it was investigated whether there was a difference between demographic variables and accounting education misconceptions. Whether there is a difference between gender and accounting education misconception was analyzed with the Independent-Samples t-Test. According to the results of the analysis, only in the 26th statement (I did not take any accounting course during my university education) a statistical difference was determined between the students of both universities. When evaluated in general, it can be said that the accounting education misconception is not related to gender.

The relationship between age and accounting education misconception was analyzed with the ANOVA test. According to the results of the analysis, there is no statistically significant expression between the age groups of Hitit University students and their accounting education misconceptions. In Ufuk University, a relationship was found in statements 16 and 19. (16. Statement: Students who will not be accountants should not be given accounting education, Statement 19: Learning something from accounting courses is only necessary for students who will have a profession in the field of accounting). When evaluated in general, there is no relationship between age and accounting education misconception.

According to the results of the assessment of the students' classes and the misconception of accounting education, a significant relationship was found only in the statement of "learning something from accounting courses is necessary for students who will have a profession in the field of accounting" only for Ufuk University students. In the general evaluation, there is no significant relationship between class and accounting education misconceptions.

In general, no significant relationship was found between the success of the students and their accounting education misconceptions. In Hitit University, there is a significant relationship between the statements "one must have good memorization to be successful in accounting courses" and "general accounting course is an introductory accounting course". In Ufuk University, on the other hand, a significant relationship was found in the statement "accounting can be summarized as "registration process".

When all analyses are evaluated in general, the misconception levels of accounting education are at the same level in both universities. In addition, no significant difference was found when evaluated in terms of gender, age, class, and grade point average.